

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Magistris, Et Ne Aliquid Exigatvr Pro Licentia Docendi. Titvlvs Primvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

CLEMENTINARVM

LIBER QUINTUS.

DE MAGISTRIS, ET NE ALIQUID EXIGATUR PRO LICENTIA DOCENDI.

TITVLVS PRIMVS.
CAPVT I.

In studiis Romanae curiae, Parisien. Oxonien. Bononien. & Salamantino. debent esse magistri catholici, scholas regentes in linguis, Hebraica, Arabica, & Chaldaea, duo scilicet, pro quolibet lingua. Et statuitur per quos eis debeat de stipendiis & sumptibus provideri.

Nter a sollicitudines nostris humeris incumbentes, perpetua cura revolvimus, ut errantes in viam veritatis inducere, ipsosq; lucrificare Deo (sua nobis cooperante gratia) valeamus: hoc est, quod profecto desideranter exquirimus, ad id nostrae mentis sedulo destinamus affectum, ac circa illud diligentis studio & studiosa diligentia vigilamus. Non ambigimus autem, quin ad huiusmodi nostrum desiderium assequendum & divinorum eloquiorum sic exposito congrua, ipsorumq; fidelis praedicatione admodum opportuna. Sed nec ignoramus, quin & haec promiscantur inaniter, vacuasque redire, si auribus linguam loquentis ignorantium proferantur. Ideoq; illius, cuius vicem in terris licet imitari gerimus, imitantes exemplum, qui viros per universum mundum ad evangelizandum Apostolos, in omni linguarum genere fore voluit eruditos, viros catholicis notitiam linguarum habentibus, quibus utuntur in fideles praecipue, abundare sanctam affectamus ecclesiam, qui infideles ipsos sciant & valeant sacris institutis instruere, christolarumq; collegio, per doctrinam Christianae fidei ac susceptionem sacri baptismatis, aggregare.

Ut igitur peritia linguarum huiusmodi possit habilitate per instructionis efficaciam obtineri: Hoc sacro approbante concilio scholas in subscriptarum linguarum generibus ubicunque Romanam curiam residere contigerit, nec non in Parisien. & Oxonien. Bononien. & Salamantino studiis, providimus erigendas: Statuentes, ut & in quolibet locorum ipsorum teneantur viri catholici sufficientem habentes Hebraica, Arabica, & Chaldaea linguarum notitiam: duo videlicet uniuscuiusque linguae periti, qui scholas regant inibi, & libros de linguis ipsis in Latinum fideliter transferentes, alios linguas ipsas sollicito doceant, earumque peritiam studiosa in illos instructione transfundant: ut instructi & edocti sufficienter in linguis huiusmodi, fructum speratum possint (Deo auctore) producere, fidem propagatam salubriter in ipsos populos infideles. Quibus equidem in Romana curia legentibus & per sedem Apostolicam: in studiis vero Parisien. per Regem Franciae: in Oxonien. Angliae, Scotiae, Hiberniae, ac Vualiae: in Bononien.

a Vid. Ludovicum Gomezium in regula Cancellaria de idiomate, ubi plene de materia linguarum. *b* aliter, exequendum. *c* al. continger. *d* alii. ita: in locorum ipsorum studiis, &c. *e* al. regentibus.

Clemens V. In Concilio Viennensi.

per Italiam: in Salamantino, per Hispania praelatos, monasteria, capitula, conventus, collegia exempta & non exempta, & ecclesiarum rectores in stipendiis competentibus & sumptibus volumus provideri: contributionis onere singulis iuxta facultatum exigentiam imponendo. Privilegiis & exemptionibus quibuscunq; contrariis nequaquam obstantibus, quibus tamen volumus, quoad alia, praedictum generari.

CAP. II.

It, ad quem spectat magistratum vel doctoratum tribuere, prius a doctorando recipiat iuramentum, quod in solennitate sua non expendat ultra summam trium millium Turon. argenteorum. Quod si non fecerit, etiam si sit Episcopus, per sex menses a collatione magistratus est suspensus. h. d. Ioan. And.

Idem.

Cum sit nimis absurdum, ut quis cum vanitate & imperitia ad honorem ascendat peritia litterarum, non sine turbatione miramur illum apud scholasticos invaluisse abusum, quod plerique eorum, qui in quavis scientia ad doctoratum vel magistratum assumuntur honorem, quum sua solenniter principia faciunt, aut sui recipiunt insignia doctoratus, circa cibos, vestes, & alia sic in expensis excedunt, quod & ipsi transeunte expensarum huiusmodi vanitate vacui plerumque remaneant & gravati. Et ceteri qui vel nolunt vel nequeunt similes expensas subire, hac occasione frequenter a receptione honoris huiusmodi retrahuntur. Volentes igitur de opportuno super his remedio providere, illis ad quosvis ubilibet pertinet honorem tribuere memoratum, districtè praecipimus, ut quoscunque ab eis de cetero dictum recipientes honorem, iuramento prius adstringant, ne ultra tria millia Turon. argenteorum *a* in solennitate, circa huiusmodi doctoratum aut magistratum quomodolibet adhibenda, expendant. Ipsosq; nihilominus (nisi forsitan nobilis & conditionis extiterint) ut intra summam praedictam huiusmodi moderentur expensae, efficaciter exhortantes, ac si hoc illorum congruere statui viderint, iuramentum exigentes ab eis, quod certos, intra summam praefatam taxandos ab ipsis expensarum terminos non excedant. Si quis autem Pontificali etiam *c* dignitate praesulens, non recepto prius iuramento praefato, honorem cuiquam tribuerit supradictum, a collatione magistratus seu doctoratus cuiuslibet, per sex menses sequentes eo ipso noverit se suspensum.

a al. Argenti. *b* al. motabili. *c* Distinctam decem in antiquiorib. exemplarib. & impressis.